

e no és
de valor
MINGO.

RRRA

er mantenir

siisme; les

ordres d'avan

at amb un ardor

ari està sempre

esada de lluita,

dormir, menjant

cada moviment

ar les vides pre-

batents... I final-

atant iriomf de

n nou front en

da d'En Torrea

fadiga dels ros-

u la flama del

xicot entusiasma

s pren pas uns

y veure arribar

ssaires pel concurs, criteri que

ari l'Esquerra. A criteri dels ben

als aqueix no és el motiu real

entejament de la crisi, puix altres

es la majoria s'havia dividit.

vegades la C. N. T. dissentí dels

s sectors de la majoria, i en altres

ons els Rabassaires, i sempre

derivacions polítiques. Per això

arla de motius d'altre caràcter,

embla són els següents.

ls comunistes els ha semblat ma-

la petició dels Sindicats de la

T. en demanda que la Generali-

faci càrrec de la Caixa Immobili-

davant el fracàs que tothom sap

gestió portada a cap. Els mo-

i voldrien que el criteri de dits

als no prosperés, però la C.N.T.

seu. D'altra banda, els comunis-

veuen amb bons ulls l'actuació

senyor Magro a l'Alcaldia i vol-

la seva substitució, i fins es par-

an candidat seu a l'Alcaldia, que

el senyor Pascual, secretari par-

de l'ex-Comissari senyor Vilà.

oc això és acceptat per la C.N.T.

segueix amb el criteri que han

par l'Alcaldia i amb la persona

senyor Magro. Es donen, als me-

polítics, altres motius, però els ve-

les semblen ésser els indicats.

Respecte a quins serien els motius

incompatibilitat dels comunistes

Magro, se suposa que la seva ini-

va de «revisar» el Pressupost mu-

al no els fou grata, si bé saberen

imular-ho.

El poble acceptarà
tots els sacrificis ne-
cessaris amb tal de
veure que pel da-
munt de tot, impera
la llei.

Josep Fontana i Mollin
Comissari Generalitat.
CIUTAT

(Segona època) Any III-Núm. 105 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 cèntims

LLEIDA, dissabte 26 de febrer de 1938.

Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

vida municipal EL DR. SASTRE I TORROELLA

Un Ple extraordinari, una crisi i uns comentaris

durant la setmana anterior i part
estia els medis polítics de Lleida
viscut interessats en la situació
de l'Ajuntament. Hi ha crisi, i
estat oficialment plantejada per la
majoria comunista, al si de la Comis-

Govern i, com a resultat d'això
de dijous.
El motiu diguem-ne oficial que els
comunistes donen per plantejar la cri-
si la divisió que es produí als ren-
des la Majoria amb motiu de la vo-
del criteri a seguir per a cobrir
cant de secretari per jubilació del
Corbella. Els comunistes vo-
per l'oposició; la C. N. T. i els
assaires pel concurs, criteri que
ari l'Esquerra. A criteri dels ben
als aqueix no és el motiu real
entejament de la crisi, puix altres
es la majoria s'havia dividit.
vegades la C. N. T. dissentí dels
sectors de la majoria, i en altres
ons els Rabassaires, i sempre
derivacions polítiques. Per això
arla de motius d'altre caràcter,
embla són els següents.

ls comunistes els ha semblat ma-
la petició dels Sindicats de la
T. en demanda que la Generali-
faci càrrec de la Caixa Immobili-
davant el fracàs que tothom sap
gestió portada a cap. Els mo-
i voldrien que el criteri de dits
als no prosperés, però la C.N.T.
seu. D'altra banda, els comunis-
veuen amb bons ulls l'actuació
senyor Magro a l'Alcaldia i vol-
la seva substitució, i fins es par-
an candidat seu a l'Alcaldia, que
el senyor Pascual, secretari par-
de l'ex-Comissari senyor Vilà.

oc això és acceptat per la C.N.T.
segueix amb el criteri que han
par l'Alcaldia i amb la persona
senyor Magro. Es donen, als me-
polítics, altres motius, però els ve-

les semblen ésser els indicats.
Respecte a quins serien els motius
incompatibilitat dels comunistes
Magro, se suposa que la seva ini-

va de «revisar» el Pressupost mu-

al no els fou grata, si bé saberen

imular-ho.

I ara, a veure què passa a la ses-
sió d'avui, convocada per a constituir
una nova Comissió de Govern.

**

La majoria municipal del nostre A-
juntament està lligada amb fil d'embas-
tar. A la més petita estrebada es desfà
com un bolado.

Aquesta setmana hem assistit als fu-
nerals i resurrecció de la Comissió de
Govern que, com la meravellosa au, ha
renascut de les seves cendres.

El P. S. U. actuant davant els asto-
rats ulls de la població lleidatana, com
un prestidigitador expertíssim, ha fet un
joc de mans:—Veuen, senyors? Una ma-
joria consistorial de tres minories, amb
sis Conselleries i un alcalde. Res a les
mans, Res a les butxaques. Ací hi ha
una altra majoria municipal, composta
de tres minories, amb Comissió de Go-
vern de quatre Consellers i un Alcalde.

El ciutadà càndid s'ha preguntat en
virtut de quina consigna ha calgut pro-
vocar la sorollosa crisi municipal, trom-
petejada per l'òrgan dels comunistes
lleidatans com una crisi de gran enver-
gadura.

I s'ha sorprès més quan ha vist que
el motiu al·legat és tan fútil i ridícol que
no convenç ningú.

Un senzill acord administratiu, res-
pecte a si la Secretaria municipal ha de
cobrir-se per concurs o per oposició—
amb la circumstància que, a favor del
primer sistema s'hi decanta el Sindicat
d'Empleats Municipal de la U. G. T.—
ha obert un esboranc prou gros per de-
rrocar la majoria consistorial.

Posats a buscar el motiu, el per què,
la minoria del P. S. U. podia haver
triat les diferències que els separen de
la C. N. T. en matèria pressupostària,
car és de tothom sabut que els Pressu-
posts de la ciutat són una nyap tan
formidable que l'Alcalde es veié obligat
en la sessió anterior a presentar una
moció en el sentit que fossin rectificats.

Això sí que és una diferència essen-
cial.

Com ho és, la censura a la actuació
nefasta, antieconòmica, i incontrolada

(Segueix a la 2.ª plana)

El nou Comissari Delegat de la Generalitat a Lleida veié la primera llum a
Tremp l'any 1898; és, doncs, un home jove en la plenitud física i moral.

Acabat el batxillerat, molt jove, es traslladà a Barcelona on encetà els seus es-
tudis i on inicià la seva vida ideològica pel camí del nacionalisme esquerrista,
que ja no deixarà més, ans el seguirà amb petja cada dia més ferma.

Els que recordem l'època estudiantil de fa vint anys al cap i casal de Catalu-
nya, el pintoresc de les vagues escolars, la lluita un xic ingènua encara dels bà-
ndols catalanistes i espanyolistes que assenyalaven, però, la tragèdia que avui ens
aplana, no podem separar la figura d'En Sastre d'aquests records. D'aleshores
comença la persecució de què fou objecte que es palesa fins i tot en la seva vida
docent, ja que es vegé obligat a traslladar-se a València per a lliurar-se de la
fòbia que havia arribat ja a les altes esferes del Professorat.

Anti-africanista convençut, l'hi
arrelà aquesta convicció la seva
estada al Protectorat a conseqüèn-
cia dels desastres d'Annual i Monte-
Arruit i d'on tornà viu per mira-
cle. Sentir-li contar a ell la seva
vida de soldat, a més de l'anecdò-
tic i divertit, us posa davant dels
ulls la vergonya d'aquella aventu-
ra, lloca de lladres i «grimpeurs» a
la caça de galons, que són els ma-
teixos que avui pretenen civilitzar-
nos.

Retornat de Melilla, on anà ja
am bel títol de metge, s'estableix a
la ciutat nadiua i comença la seva
popularitat, deguda en gran part a
la seva simpatia personal, ja que
hi han malalts que diuen d'ell que
mésque les medicines, guareix la
seva presència... No descuida,
però, els malalts de l'ànima i va
fent campanya de cara sempre a
Catalunya.

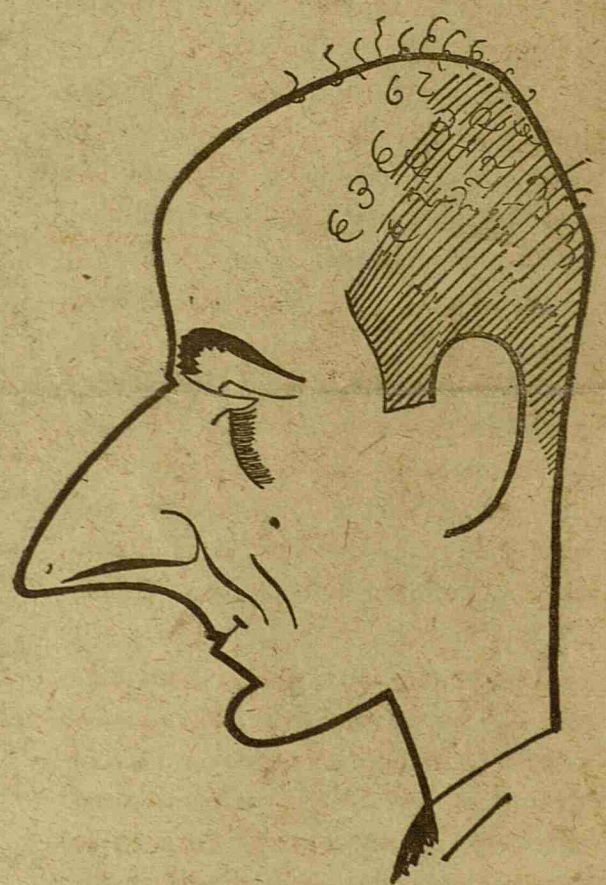
Ve la Dictadura i la conspiració és el plat del dia. Com és molt natural la U. P.
li premia també la seva conseqüència fent-li tot el mal que pot. Assassinats Galan
i Garcia, i per això mateix, amb un grup d'amics (els Lledós, els Gambandé, els
Castan...) funden la gloriosa Joventut Republicana Federal, adherida a Joventut
Republicana de Lleida (Esquerra Republicana de Catalunya encara no compta) i
que és fogar de la nova vida que comença i quin òrgan d'expressió i Renovació,
que ell dirigeix, escampa en innumrables editorials la seva fe en el pròxim esde-
venidor de Catalunya i de la República.

Sap aprofitar la llavor liberal sembrada ja en la Comarca per aglutinar-la en la
gran força de la Democràcia catalana i ja des de llavors és Esquerra Republicana
de Catalunya la que portarà el guiatge polític a la Muntanya Pallaresa! 14 d'Abril,
Constituints, Parlament de Catalunya... A cada nova consulta al país, el resultat
és més clar i sense dubtes fins a culminar en la victòria del 16 de Febrer en que la
desfeta de l'adversari és definitiva.

El febrer del trenta quatre és elegit regidor i Alcalde de Tremp. El seu pas pel
Municipi acreix el seu prestigi, si és possible. Abans el Partit el presenta candidat
a Corts. La seva honestat política li priva de sortir per minories i torna a la
lluita amb més empena que mai.

6 d'Octubre. Al seu lloc com sempre, la seva gesta és la mateixa que va des
del President a l'últim ciutadà amb dignitat. Bienni negre, tasca callada però sere-

(Segueix a la 2.ª plana)

Caricatura per GAMBANDÉ

(Ve de la 1.ª plana)

na i segura, sense defallença va minant la força negra que cau verticalment per la formidable empena popular del febrer del 36. A Tremp no s'ha conegut victòria d'una tal contundència.

De nou Alcalde, la vida municipal torna a emprendre el ritme precís de dos anys enrera.

I esclata el triomfal i fatídic, alhora, dinou de Juliol... Tot trontolla... La conducta d'En Sastre, però, segueix recta com sempre. Resultat d'aquesta, de la seva energia, de la seva serenitat, del seu tacte i de la seva prudència, de la seva valentia moral i ciutadania exemplar, Tremp i la seva Comarca poden presentar-se com un exemple a l'admiració de Catalunya.

Nosaltres que sabem el què val, ens dolem d'haver-lo perdut com a Alcalde; felicitem, però, a Lleida per la troballa. Quin Comissari farà En Sastre si no se li posen enirebaucs!

C.

Vida Municipal

(Ve de la 1.ª plana)

de la Caixa Immobiliària,—a la qual el poble, amb sarcasme, ha batejat amb el nom de Caixa Mortuària—que la CNT, carrega en l'haver de la direcció Uge-
tista de la Caixa, en l'informe presentat a l'Ajuntament.

Veritablement són dos cops massa forts per no acusar-los i encara que la gent estigui acostumada a fer els ulls grossos, aquestes actuacions no li passen desapercebudes.

Ni amb tots els malabarismes i equilibris del món es pot desvirtuar el fet real, patent a tothom, d'un Conseller de Finances que s'oblida de fer consignar en el pressupost atencions urgents per un import de mig milió de pessetes, com assenyala l'Interventor de l'Ajuntament en l'informe presentat a la Comissió de Finances.

I no parlem de la Caixa Immobiliària. No en parlem avui, perquè prou ocasió en tindrem més endavant. Recordem, però, que tots els defectes d'administració i control que ara s'acusen foren previstos oportunament per la nostra minoria municipal.

La sessió del dijous passat, que era extraordinària, no tenia altre objecte que resoldre la crisi municipal.

La minoria comunista intentà vanament donar una petita explicació de la seva actitud en promoure la crisi. Quedà abastament demostrat que el motiu no era pas el que exposaven al saló de sessions.

Cervera, per la minoria de l'Esquerra Republicana de Catalunya, en brillants discursos féu remarcar la inconsciència que suposa provocar una crisi municipal sense cap motiu fonamental. Que altres vegades s'han produït dissenccions de més gruix entre la majoria i no han estat pas aprofitades per a desfer el bloc governant. A la invitació feta a l'E. R. per col·laborar a la Comissió de Govern, contestà amb el criteri oficial del Partit, expressat públicament en el document adreçat al Front Popular Antifeixista.

Com sigui que de cara al públic no s'exposaven els motius de la crisi, a indicació de l'Alcalde, les minories del P. S. U., C. N. T. i U. R. es retiraren a celebrar un *consejillo* privat i allí es posaren d'acord.

El resultat fou que l'Alcaldia, amb el nom d'Antoni Magro i la segona tinen-
cia d'Alcaldia, continuen exercides per la C. N. T.; que el P. S. U. té a la Comissió de Govern la 1.ª i 4.ª finences i la U. R. la 5.^a

Han quedat eliminats els Consellers que en l'anterior Comissió de Govern tenien al seu càrrec les Conselleries de Finances i Obres.

A veure si amb el canvi del de Finances es consegueix, almenys, que el nou Conseller sàpiga el què és un Pressupost...

La joventut catalana i espanyola, quan retorni dels fronts, acceptarà de la revolució tot el que tingui de justa i d'avançada, però protestarà de les activitats exclusivament partidistes.

DR. HUMBERT TORRES

Paherla, 10 Telèfon 1328

LLEIDA

Vies digestives

Vies Urinàries

RAIGS X

VISITA

Matí, de 11 a 1. Tarda, 8 a 9

Hores convengudes

L'enrobustiment del Front Popular accelerarà la marxa victoriosa de la República.

Veus del Front

Converses

Estic assegut i reposant una estona en la «Llar del Combatent de Metralladores». Hi som gairebé tots els bons companys que van sortir de *Juventut Republicana* de Lleida, en els primers dies de l'aixecament feixista. S'està bé. Confortable dins les possibilitats que la guerra permet que reunixin uns estatges d'aquesta mena. Acaben d'arribar uns quants companys que tornen de passar uns dies de permís a la reraguarda. Immediatament, potser més per curiositat que per ganes de saber-ne noves, els hem preguntat com s'estava lluny del front en els respectius pobles de la reraguarda. Ens han mirat amb una mica de mala cara i amb un gest de desdeny, s'han limitat a indicar-nos que no valia la pena parlar-ne. Però insistint i fent-los preguntes i més preguntes els hem pogut fer dir el que allí ocorre. I confidencialment els uns i els altres amb crits d'indignació han confessat que la decepció més gran que tingueren allí va ésser veure tants soldats que es pensaven que eren nous reclutes i que no es tractava d'això sinó que eren individus que s'estaven a la reraguarda des del començament de la guerra. Van explicar aquests amics nostres, que «allà baix» també hi ha encara les petites lluites polítiques, que encara hi ha especuladors que viuen a costa de la guerra i que dissortadament encara hi havia pels carrers de la ciutat molt jove que solament es preocupa d'anar al cinema o al ball.

Com és natural, nosaltres, els antifeixistes de tota la vida, els que sempre hem lluitat per un règim de justícia i llibertat, els que amb els nostres actes ho hem demostrat llençant-nos al carrer

per desfer els militars traïdors a la tria i anant al front amb aquelles milícies que més tard foren creació de l'avui potent Exèrcit Popular, no ens agradà gens que els nostres companys que tornaven de permís guessin de manifestar que sentien gonya d'haver visitat la nostra guarda.

I precisament per això ens va greu que encara i després d'haver passat més de tretze mesos a les tres uns companys es trobin amb la sort de veure que a la reraguarda tinen fent selmana anglesa—perquè volen els sindicats—i que els diss la gent es muda i s'en va als espacles i que hi hagi qui digui que no tenen dret a parlar perquè són d'un miniat Partit.

Francament tot això ens plau poc. Nosaltres voldríem veure com hom es preocupa exclusivament de la guerra i que a la reraguarda es desin d'aquestes petites frivoltats les lluites de partits s'haguessin i que per torna la unitat de tots els feixistes fos un fet, puix entenem sense tot això no hi ha victòria possible. No hi poden haver distincions al front, tots som antifeixistes. I la preocupació de la reraguarda d'obrar com nosaltres, els combatents i tenir la mateixa fe en la victòria.

Aquestes foren les conclusions a costa entre tots i sense volguer, vàrem var aquell vespre, en la conversa guda entre tots i mentre estàvem guats a la «Llar del Combatent de metralladores» en aquest poblet de Per això

ANTONI ROIG que no
Front d'Aragó, febrer del 38.

VERSOS DE LA GUERRA

L'estrella de sang

Era un jove soldat, que una nit sense lluna
abocat a l'empit fidel del parapet,
immòbil, amb els ulls mig apagats, abstret,
descabdellava somnis de glòria i de fortuna.

Insensible als destins, a l'angoixa i al fred,
més enllà de la fosca soledat de la runa
mirava llargament les estrelles. Alguna
era la seva estrella, i en guardava el secret.

Sonà un tret. En el vast atzar de la tenebra
adormida als seus peus, s'esparrillà la febre
trencada de les màquines. Fou només un segon.

Altres cop en silenci, quan la nit s'aclaria,
el soldat, sempre immòbil al parapet, tenia
una estrella de sang oberta al mig del front.

ARCHIVOS
ESTATALES

ASSASSINS!!

L'he trobada moments després que negres corbs deixessin caure sobre ciutat el seu carregament mortífer.

Encara picava al nas la fumareda i respirava una atmòsfera carregada de pols aixecat per les recents explosions. Passaven rabents les ambulances, per entre mig de tots els vehicles parada totalment la circulació, com si ara perplexes per la tragèdia fessin atament als qui en aquells moments complien una sagrada missió.

I va parlar-me. Tu saps, em digué les seves faccions contretes pel dolor, l'educació rebuda i l'ambient en que desenvolupat la meua vida. Tota la meua infància ha estat passada entre religioses, l'educació i l'ensenyament d'aquesta època i fins la de més endavant, ha succeït en aquells cercles. Es va comprendre l'enorme solc traçat en la meua consciència per les creences i doctrina rebudes.

S'havien de produir enormes fets perquè trasbalsessin el que havien gravat profundament i amb tanta consciència en el meu instint.

Tenia com et consta un gran respecte per les vostres opinions i creences; en nostres converses les discutíem i varen arribar mai a fer frontollar cap a aquells principis en que tenia una fe inextingible.

Per altra banda coneixes prou bé la meua vida de casa nostra i les seves condicions. El papà treballant excessivament a costa de la seva salut va aconseguir el ben estar i les comoditats de que jo podria dir-me. Mercès a aquest esforç jo vaig poder adquirir una cultura mitjana i una fàcil vida de pocs mals de cap.

Per això t'he de declarar sincerament que no he estat mai identificada amb l'alegre República del 14 d'abril.

Per egoisme, la creia enemiga de la meua religió i una amenaça pel meu ben estar. El dia de l'aixecament dels generals, vaig sentir un goig com si em lliuresin d'un mal somni—i una esperança.

Més a la vista d'això, d'aquest paorós espectacle de barbàrie, de sang, de destrucció, de vides innocents seques, de destrucció, fets sense cap mèrit que ho justifiquin, fan girar els sentiments, fan conèixer els veritables sentiments d'aquells que en el món de la pau semblen la destrucció, que incapaces de vèncer als fronts descarreguen la seva impotència sobre vides innocents i causant la mort des d'aquest cel on tan vegades he aixecat els ulls implorant protecció, conçol i ajut i ara, juntament amb vosaltres, amb els sense fé, parats de l'àgrimes pel coratge i la valentia, aixeco frenèticament el puny clos, contra d'ells clamant, assassins!! Sou assassins!!!

ELET.

Informació Local i Comarcal

Recollida de bons i vals

Segons ja està anunciat, dilluns vinent, acaba definitivament el termini fixat per a retirar de la circulació, tots els bons i vals emesos per Corporacions i Entitats.

Per conseqüència, des del dia primer del proper mes de març, solament tindran validesa els bitllets del Banc d'Espanya i els discos de moneda fraccionària que posi en circulació el Ministeri de Finances del Govern de la República.

Es diu que les Sucursals del Banc d'Espanya ja tenen existències molt importants dels discos que substituiran la xavalla, a fi d'evitar els inconvenients dels canvis dintre del comerç i de la indústria.

Aquesta serà la única modificació que sofrirà el sistema monetari espanyol, puix que els valors circulats relatius a canvis de bitllets, estan mancats de tot fonament.

També el Govern de la Generalitat en el seu darrer Consell acordà recollir tot el paper moneda que té escampat, acalant així les ordres que té donades el Govern de la República, la moneda del qual serà l'única vàlida.

Necrològica

Per excès d'original no publicarem en nostre número anterior, la nova del traspàs i enterrament de la senyora Dolors Escarpenté, mare del nostre bon amic i correligionari Josep Creus competent empleat d'Intervenció de la Comissaria de la Generalitat a nostres comarques.

Ja sap l'amic Creus, que sentim vivament la pèrdua experimentada amb motiu del traspàs de la seva estimada mare, associant-nos de tot cor a les moltes proves de condol que ha rebut aquests dies per causa de la desgràcia soferta.

De la Generalitat

Per ordre inserida en el «Diari Oficial» de la Generalitat, es prorroga fins el 28 del corrent el període voluntari de recaptació de cèdules personals.

Finalitzat l'esmentat termini, les cèdules no retirades estaran subjectes al recàrrec executiu que prevé la instrucció.

—Per ordre de la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya, ha estat ratificat el nomenament d'Agent judicial del Jutjat de 1.ª Instància i Instrucció de Lleida, a favor de Marià Tarragó i Jibert.

—Per ordre del servei Central d'Estadística de la Generalitat, han estat aprovats, entre altres, els següents padrons d'habitants formats pels respectius Ajuntaments pertanyents a les comarques lleidatanes.

Aitona, Almenar, Alós de Balaguer, Aramunt, Artesa de Segre, Bell-lloc d'Urgell, Cabanabona, Camarasa, Castelló de Farfanya, Estac, Estaon, Figuerola d'Orcau, Linyola, Lles, Llimiana, Mur, Múser i Aranser, Nalec, Sant Serni, Sarroca de Bellerà, Son, Sorpe, Tiurana, Sorrebeses, Torrefarrera, Vilaller, Vilamitjana.

Notes diverses

Han sortit cap a Barcelona, a fi d'assistir a les reunions del Ple d'Esquerra R. de C. els nostres amics Humbert Torres, Leopold Morant, Francesc Llonçà, Ramon Cervera, Ramon Villeró i Antoni Zamorano.

—Aquests dies hem tingut el goig de saludar el Comissari de Guerra Víctor Torres.

—Ha estat designat secretari particular del Comissari senyor Sastre, el nostre bon amic senyor Pere Bosc.

Els combatents ho donen tot per nosaltres.

¿Què menys podem fer els de la reraguarda per a ells, que intensificar el treball i la producció?

Aquest número ha passat per la prèvia censura.

CAFÉ SALUD

EL MILLOR DE TOTS
PERE RIPOLLCarme, 4 Telèfon 1807
LLEIDA

Dr. Antoni Pujadas

Metge - Oculista

Plaça de la Sal, 15-1.^a
LLEIDA(Ve de la 4.ª plana)

ri de la Generalitat a Lleida.

Així mateix és acordat fer-la al propi senyor Sastre, oferint-li el suport del nostre Partit al Segrià, pel més fàcil compliment del seu comès.

Finalment, i cloent l'acte, el senyor Mor en breus i arrodonides paraules, fent-se ressó de les que pronuncià el Diputat senyor Humbert Torres, féu el prec que aquestes siguin una realitat i torni l'escalf dels nostres organismes, així com l'estar disposats a tots els sacrificis que calguin.

En mig del més gran entusiasme es donà per finalitzat l'acte.

**

Diumenge passat tingueren lloc els Plens de les Comarques d'Esquerra de La Noguera, Les Garrigues, Baix Urgell, Pallars Jussà, Aran, Solsonès i Alt Urgell.

Per a uvui estava convocat el de La Segarra, i per al dia 6 del vinent març, el de la Comarca Pallars Sobirà.

Totes aqueixes reunions han constituït altres tants èxits esclatants, posant-se de manifest la potencialitat creixent de l'Esquerra en les comarques lleidatanes.

De la directa informació rebuda, en conjunt pot assegurar-se que el nostre Partit continua agrupant la gran majoria de l'opinió.

L'Esquerra, amb la mobilització iniciada, es situa en les condicions degudes per a fer front als aconteixements.

Prometre i no complir, paraules i no fets, intransigència i no convivència, són termes que s'han d'invertir; ens hi va la victòria.

Esquerrans!

Nacionalistes!

El vostre setmanari és

L'ideal
Subscriviu-vos-hi!

Tip. «Joventut», Blondel, 10, Tel. 1930 - Lleida

ARCHIVOS
ESTATALES

L' IDEAL

Si els nostres soldats lluiten heroicament, els nostres polítics han d'actuar serenament i honestament.

Esquerra Republicana de Catalunya V.è PLE COMARCAL DEL SEGRIA

El passat diumenge, dia 20, tal com estava anunciat, tingué lloc a Lleida, al local de *Juventut Republicana*, el V.è Ple Comarcal del Segrià.

Ocupà la presidència el senyor Francesc Loncà, actuant de secretari el de la Comarcal, senyor Leopold Morant, amb l'assistència de gairebé la totalitat dels pobles de la comarca, fent framesa de llur adhesió als acords que a l'acte foren presos, alguns dels delegats, en reduït nombre, els quals no pogueren assistir-hi per manca de comunicacions i mitjans de transport.

Una vegada que fou llegida i aprovada l'acta de l'anterior reunió, fou aprovat, amb lleugeres modificacions de detall fetes a suggerència d'algun dels delegats, el Projecte de Reglament intern de la Comarcal, presentat pel ponent senyor Morant.

D'acord amb el mateix Reglament aprovat, són creades les Sub-Comarcals de Mollerussa i de Serós, les quals seran integrades per les poblacions de Golmès, Palau d'Anglesola, Miralcamp, Fondarella, Olèstria i Mollerussa, i La Granja d'Escarp, Massalcoreig, Aitona, Almatret, Maials i Serós, respectivament.

Acte seguit i després d'ésser nomenada la mesa de discussió, la qual és presidida pel senyor Morant, i actuant de secretari el senyor Teixidó, són elegits, per unanimitat els senyors Morant i Loncà, per tal que ostentin la Delegació de la Comarcal al III Ple de Partit que tindrà lloc a Barcelona el proper diumenge dia 27.

Diversos delegats fan informació detallada sobre la situació política, a llurs localitats, essent preses en consideració pel Ple.

Acte seguit fa us de la paraula *Humbert Torres*. El seu discurs, sovint interromput pels aplaudiments i ovacionat al final, durà tres quarts. No podem fer res més que donar-ne un exacte.

Comença dient que ha volgut aprofitar la reunió del Ple de la Comarcal del Segrià, per a fer algunes manifestacions polítiques com a President del C. E. de la Federació de Lleida del nostre Partit.

En aquest mateix moment, en les altres deu capitalitats de les comarques lleidatanes es troben reunits els delegats dels pobles de les respectives demarcacions, per a estudiar, com vosaltres ho

haveu fet, la situació del moment i fixar posicions. La vinent setmana, tindrà lloc a Barcelona el III Ple del Partit. Per a finals de març es celebrarà el de la nostra Federació. Què significa tot això? Que si fins ara havíem estat absents de tota preocupació partidista, atenís, només, a l'obra de col·laborar en la difícil i sobrehumana tasca dels nostres governants, entenem que, per haver canviat visiblement el clima polític i pel punt de maduresa a que ja ha arribat la guerra, que s'acosta el final, ha arribat l'hora de pensar en actuacions polítiques pròpiament dites, a fi de tenir preparada la nostra organització i posar-la al servei de Catalunya i de la República. No podem esperar més temps car, concedint aquell marge de temps necessari per a que en els mesos passats es fessin assajos diversos inspirats en altres concepcions de la vida pública, hem assistit al fet de la manca de llur viabilitat, i o nosaltres ens enganyem o una gran majoria d'opinió està cansada, decebuda, desil·lusionada, i pensa en els principis rectoris i en els ideals de la nostra política, com a remei als mals actuals.

La gent diu: cap dels homes de l'Esquerra ha fracassat, ans al contrari. Sort n'hem tingut d'un Terradellas a Finances i a Indústries de guerra; d'un Pi i Sunyer a l'Ajuntament de Barcelona i ara a Cultura; d'un Sbert a Assistència Social i a Governació; d'un Companys al damunt de tot, home providenciat sense el qual potser Catalunya ja estaria desfeta i la guerra perduda. I la d'ací veu que Sastre a Tremp, Davant a Tàrrrega i Viadiu a Solsona, homes d'Esquerra, són, per la seva obra, exponents magnífics de rendiment, de seny, d'eficàcia i ho compara amb altres coses. I no pot estar-se de creure que si homes nostres ho haguessin tingut a les seves mans, altrament haurien anat les coses en diferents aspectes d'importància vital. En resulta un augment de prestigi dels homes nostres i de la nostra política, i s'espera que ella torni a tenir una creixent intervenció en la vida del nostre poble.

Per això, l'hora de l'Esquerra torna, i mancarien al seu deure els seus homes si no recollissin aqueix estat d'opinió que de cada dia creix. Indiscutiblement, quelcom ha canviat des del 19 de juliol ençà, i ben profundament. Hi ha coses que no podran tornar mai, ja sabeu qui-

nes. Hi ha transformacions de tipus social que s'imposen, i l'Esquerra, que ho és de fets i no de nom, sabrà servir degudament aqueixos imperatius. Però per a proclamar que l'home té dret al producte del seu treball i que ningú no pot ésser explotat per un semblant, no ens cal dir-nos anarquistes, comunistes ni socialistes: en tenim prou en ésser sensibles a les motivacions morals i els requeriments de la justícia. Nosaltres posem la mirada tan lluny com qualsevol altre. No volem aturar-nos en el camí, sinó anar sempre endavant, però mesurant les possibilitats de cada moment, i no a salís a risc de perdre-ho tot.

Que som una força autènticament esquerrana, el passat ho avala. Quan amb la llei de contractes de confreu iniciàvem una política de justícia i de millorament pels conreadors, quan limitàvem les rendes de la propietat urbana amb l'impost de l'un per cent, quan fèiem complir a Catalunya la integritat de les lleis socials de la República, cosa que no passava a la resta d'Espanya, fèiem política previsor, justiciera, esquerrana. Molta gent curta de vista, avara en excés, ens combatia per fer-ne un gra massa. Què no donarien ara els que ens combatien per a que la situació es resolgués amb solucions d'aquell tipus, cosa que ha fet impossible per aquella manca de visió, car en la consciència de tots està que en avenç polític i social cal anar ara més lluny d'aquelles solucions que han perdut virtualitat.

Per encarnar ideals que a Catalunya són a l'ànima de la gent,—nacionalisme, República, llibertat, justícia—partits com l'Esquerra no poden morir, per representar grans masses d'opinió. La primera República fou obra de Pau Claris. Els nostres reis havien de tenir en compte una fiscalització del Parlament. Jaume I pagava a la força l'impost del vectigal. Les dues revoltes dels remences són l'antecedent de les actuals lluites d'ara per la terra. Catalunya ha estat sempre així, i aqueixes característiques seves, constants a través del temps, el nostre Partit les encarna i les serveix i per això és al cor de la majoria dels catalans.

Sí, durant els convulsos vint mesos darrers hem estat desbordats, com les rescloses que veuen passar damunt seu la imponent riuada. Vosaltres, amics dels pobles, sabeu el que heu sofert.

Siguem comprensius, indulgents. Siguem fer-nos càrrec de moltes coses que, al fons del fons, potser veuríem justificades, tanta era la cega mentalitat, el tancat egoïsme, l'esperit de venjança, la inhumanitat d'unes forces que dient-se i creient-se conservadores mostrant-se insensatament agressives als nostres plans governamentals de reformisme social, han resultat les revolucionàries per haver encès la ma irreprimible de la indignació popular. En el que tingui de lògica i de raó aqueixa explosió de la indignació popular, no podem lamentar-la; però si bé mem els seus excessos realitzats a l'par d'idees sanes i normals en mateixes i que no hi tenien cap Cul Comprensió, tota la que vulguem; sapiguem treure lliçons del passat, consisteixen en dignificar cada més la vida pública, servir-la amb càcia i honestat, i intensificar la tra significació esquerrana per a la justícia en tots els ordres. L'Esquerra ho farà, segurament. Com els fars en nits calmes o tempestuoses guien navilis per les rutes de les mars, així els amples camins de la vida els necessitem llum guiadora. La nostra idealitat salvarà amb la seva llum República i Catalunya en els camins seguir.

Torneu, doncs, als vostres pols disposats a treballar intensament aqueixa nova etapa que comença obra pacificadora, com sempre sembreu odis. Viviu ben agermats amb tots els sectors de la gran antifeixista. No us recordeu de fer agravis. Qui més s'hagi sacrificat qui, a fi de comptes, tindrà més moral.

Amb una llarga salva d'aplaudiments són acollides pel Ple, les doctes i les del magnífic discurs pronunciat senyor Humbert Torres.

S'acordà adreçar una salutació a nostres combatents que lluiten causa de la Llibertat, i especialment que des dels moments primers ren a l'avui 50 Divisió.

També s'acordà enviar una salutació a l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, senyor Lluís Companys, felicitant-lo pel seu encertat designació feta del nostre corresponsari, senyor Josep Sastre, per a (Segueix a la 5.ª pàgina)